

Formanden: Sammen med denne sag foretages den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om landkommunernes styrelse.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 989, fremsættelsen i tidenden sp. 2917).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Albertsen: De to lovforslag, vi her skal behandle under ét, er fremsat af den højtærede indenrigsminister og har til hensigt at gøre den ordning vedrørende diæter til medlemmer af sogneråd og kommunalbestyrelser, der blev vedtaget i folketinget i 1950, obligatorisk; og samtidig med indførelsen af en sådan diætordning vil man vedtage bestemmelser, som tilgodeser dem, der har påviseligt indtægtstab i forbindelse med deltagelse i møderne. Det, forslagene har relation til, er altså værdsættelsen af arbejdet ude i sogneråd og kommunalbestyrelser landet over. Det spiller jo en betydelig rolle i dansk folkestyre, at folkestyret hviler på et bredt og solidt grundlag, og at der er en naturlig arbejdsdeling mellem på den ene side den centrale administration og lovgivningsmagten og på den anden side de lokale myndigheder og kommunalbestyrelser.

En sådan arbejdsdeling mellem den centrale administration og de lokale myndigheder er også erkendt tidligere i dansk historie, idet man allerede i 1867 tillægger et beløb på 4 rigsdaler pr. 100 indbyggere til disposition for de lokale sogneråd — altså penge, som de selv kunne disponere over til opgaver af den art, vi her drøfter et lille hundrede år efter.

Allerede i 1891 føres der i folketinget en udmærket diskussion om, hvorledes man skal værdsætte den virksomhed, som sognerådsformændene udøver. Kendte venstre-mænd som J. C. Christensen og Klaus Berntsen stiller et forslag, som går ud på, at man skal aflønne disse folk, og de anfører, at mange medlemmer af sognerådene undslår sig ved at påtage sig bestillingen som sognerådsformand for længere tid, end de er pligtige til. J. C. Christensen siger, at følgen heraf bliver løshed i administratio-

nen. Klaus Berntsen supplerer med sine erfaringer fra Fyn ved at sige, at han mener, at mange velbegavede mænd gør, hvad de kan for ikke at komme ind i de kommunale råd. Den daværende konservative indenrigsminister, Ingerslev, er noget forbeholden over for disse tanker, men siger dog, at vel bør det kommunale arbejde udføres uden vederlag, men det bør ikke medføre udgifter for de pågældende. Det er jo faktisk det samme, som er til behandling i dag. Resultatet blev i øvrigt dengang, at man i erkendelse af argumenternes holdbarhed og ud fra en nøgtern vurdering af, at en sådan aflønning også ville være i kommunernes interesse, enedes om at aflønne sognerådsformændene.

Det er mit håb og min forventning, at det må lykkes at skabe den samme brede enighed om de af den højtærede indenrigsminister nu fremsatte lovforslag om at yde rimelige diæter til sogneråds-, amtsråds- og kommunalbestyrelsesmedlemmer for deltagelse i møder i de respektive forsamlinger og herunder hørende udvalg.

Jeg finder i øvrigt anledning til at takke den højtærede indenrigsminister, fordi lovforslagene er fremkommet. Der er utvivlsomt adskillige af medlemmerne af det høje ting, der ud fra deres egne erfaringer — et stort flertal af tingets medlemmer har jo været eller er aktive kommunalpolitikere — eller på grundlag af andres erfaringer kan sande de fornævnte ord af Klaus Berntsen om velbegavede mænd — og nu til dags må man vel sige: velbegavede mænd og kvinder — der undslår sig for kommunale tillidshverv; som oftest er det angst for indtægtstab og dermed ubehageligheder for familien, der afholder folk fra at ville lade sig opstille til valg.

Den nuværende bestemmelse er jo ikke så forfærdelig gammel. Jeg synes, den var velbegrundet i 1950, men jeg tror, man må sige, at revisionen her i 1962 er i endnu højere grad velbegrundet. Det kommunale arbejde øges i voksende tempo, og dermed øges også kravene til de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer. En beskeden dækning af indtægtstab og en diætordning som den foreslåede vil på ingen måde betyde, at det kommunale arbejde af den grund bliver erhverv — i så fald vil det blive et meget dårligt betalt erhverv. Men det er heller ikke